

Grängsjö Bladet

Grängsjö Byalags informationsblad

Redaktion: *Sven Erik Nordin*

Ola Wahlman

Jagrid Berglund

Årgång 3 Januari 2012

Nr 23

www.grangsjo.se

Omslagsbilden

Bilden på skidspåret med ”redaktionslokalerna” (Västergrängsjö 6:12) i bakgrunden togs fredagen den 25 februari 2011, och grenarna som syns överst i bild tillhör två lärkträd, vilka ju som bekant faller sina barr på hösten. Det återstår ännu att se, om vi kan ta liknande bilder denna vinter. Snömängden är än inte imponerande...

Några ord från redaktionen

I förra numret påstod redaktionen att det utökade formatet var högst tillfälligt... Ändå kommer här alltså nr 23 i samma format. Kanske återgår vi i nästa upplaga till den ordinarie fyrsidiga modellen. Vi får se... Men än har inga protester mot det utökade sidantalet inkommit (kanske inga hurrarop heller förstås).

Vid ordinarie månadsmöte i december fattades beslutet att Grängsjö-Bladet (ett medlemsblad!) endast delas ut till medlemmar i Byalaget. **Den som vill ha bladet i fortsättningen måste alltså betala medlemsavgiften.** Den är 50 kr/år för en person och 100 kr för en familj. För den som inte bor inom närområdet och inte heller har möjlighet att läsa bladet på hemsidan, utan vill ha bladet hemskickat med post, blir avgiften 50 kr högre (100 kr resp. 150 kr) för portots skull. Avgiften sätts in på Byalagets bankgiro **396-7221**. Glöm bara inte att ange vem du är och vad betalningen avser! Inbetalningskort medföljer detta nummer.

Genomförda aktiviteter

Under december månad hade vi bl.a. traditionellt **luciafirande** den 9/12, (bild sidan 8) med sedvanlig god uppslutning. Auktion, lotterier och servering förstärkte byalagets ekonomi med nära 15 000 kr. **Julgröt** äts den 14/12 (45 personer). På julaftons förmiddag deltog omkring 60 bybor i ett strålande väder i årets traditionella ”**tomtepromenad**” (bild sidan 8), och på annandag jul kunde kyrkan ha **gudstjänst** i kapellet (18 deltagare) - med värme och kaffe trots elavbrott. Detta tack vare Urbans och Ann-Kristins insatser - och förstås med hjälp av lilla salens braskamin! Fastighetsgruppen har sammanställt och lämnat in en **ansökan om bidrag** på 40 000 kr till ombyggnad av köket.

Kommande aktiviteter

Julgransplundring med fika, korb och bröd och godispåsar till barnen blir det på kapellet fredagen den 13/1 kl. 18.30. **Studiecirkeln** om hus och gårdar i Grängsjö återupptas onsdag den 1/2, kl.18.30 och varannan onsdag framöver. **Filmkvällar:** Se särskild information på sidan 7! **”Öppet hus”** på onsdagarna startar igen den 18 januari - kl. 11.00 som vanligt. **Arbetskvällarna** på tisdagar, som planerats börja i maj, kan komma att tidigareläggas, om renoveringen av köket kommer igång.

Minnesgoda läsare erinrar sig möjligen berättelsen om ”den lille gubben”, som fanns med i bladet för sådär ett år sedan. I somras fick min fru och jag synliga bevis för att det finns ”småfolk” i våra marker. Bilden ovan togs i närheten av Annsjön den 20 september 2011 och är alltså inte ”fejkad”. Vid en promenad fick vi se detta klädstreck med pyttesmå kläder på tork. För att man skall få en uppfattning av storleken bad jag Eva sträcka fram handen, så att den kom med i bild. Lyckligtvis hade jag, som alltid, min lilla kamera med mig i fickan... Vid den stubbe där detta klädstreck var uppsatt finns en öppning, som man kan tänka sig leder till en ”tomtebostad” under själva stubben. Lokalbefolkningen bekräftar att klädstrecket funnits här i flera år - och att klädespersedlarna ibland byts ut...

Naturligtvis misstänker vi starkt att snöret med kläder av dockstorlek har tillkommit med hjälp av människor i ”naturlig storlek”... Kanske finns det någon av Grängsjö-Bladets läsare som har förklaringen till mysteriet. För ett mysterium får det väl betraktas som. Men att gubben i röd luva här nere till vänster

skulle ha blivit observerad vid stubben på Annsjön tror vi inte riktigt på... Kanske kan också här någon läsare ge besked. Den här figuren sägs dock i samband med den gångna julhelgen ha observerats på många ställen i kommunen - ja till och med i Bergsjö - så på redaktionen vet vi inte riktigt vad vi skall tro. Alla tips är välkomna. Både när det gäller klädstrecket vid Annsjön och den vitskäggede gubben med röd luva... /SE

Den gamla f.d. Konsumaffären i Gränsfors, strax innan den revs här om året. Med tanke på det skick byggnaden sedan åtskilliga år befann sig i, så var rivningen också snarast en välgärning. Huset var vid det här laget inte precis någon skönhetsupplevelse och hade inte underhållits på många år. Fotot togs den 17 mars 2008.

	<p>Firma A. E. Frelin. Järn- & Diversehandel. Grängsjö. Gnarp. Tel. Svedbro 4.</p>
<p>Någon gång på 1880-talet grundades företaget av Alfred Hultén, vilken drev rörelsen till 1904, då den övertogs av Reinhold Söderlund. 1920 tillträdde nuvarande innehavare, som tidigare varit verksam inom slakteribranschen. Affären som torde vara den äldsta i Gnarps socken, har numera ett centralt läge. Den ombyggdes 1939 då lokalerna fingo stora moderna skyltfönster och en stilfull inredning. Försäljningen omfattar huvudsakligen järnvaror, specier & diversevaror, konfektionsvaror och skodon. I övrigt för firman selar, remtyg och jordbruksprodukter. Fastigheten är taxerad till 10.000 kr. Vid affärens skötsel biträdes innehavaren av sonen Erik Robert. Köpman Frelin är medlem av Gnarps Köpmannaförening.</p> <p>Anders Erik Frelin är född den 23 maj 1889 och son till hemmansägaren Anders Frelin o. h. h. Anna Greta f. Olsdotter. 1915 gifte han sig med Inga Kajsa Vestlund, född 1892. Barn: Erik Robert, född 1916.</p>	

Frelins affär, ursprungligen ”Järn- och Diversehandel”, närmast granne med kapellet. Numera har ju vägen rätats, och några meter av bygnadens norra del, med den fasad vi ser här, är borta. Men för äldre ortsbor är denna fasad välkänd... Bild och text ur boken ”Sveriges privata företagare i Norrland”

Så här såg "Innigårn" ut för drygt 100 år sedan. Avsändaren har daterat detta vykort 1906, så bilden måste förstås ha tagits tidigare än så. "Grängsjö Handelsförening Gränsfors" låter förstås en aning kryptiskt, men det är ju ingen tvekan om att det är affären i Innigårn på bilden. Som bekant har efter att bilden togs ett antal olika aktörer och ägare haft verksamhet här. I mitten av 1950-talet köpte jag här mitt allra första spinnspö av den fiskeintresserade Bror Mattsson som då drev affären tillsammans med sin hustru Klara.

Innigårn i dag. Fortfarande en affär - nu med ett sofistikerat utbud av framför allt livsmedel - med inriktning på ekologiskt och närproducerat...

För inte så länge sedan var byskolan en viktig institution i samhället. Den innebar för barnen kanske första kontakten men en auktoritet utöver föräldrarnas. Det var där man lärde sig att läsa och skriva - de kanske viktigaste färdigheterna barn kunnat lära sig i hela världshistorien. Även andra kunskaper och färdigheter bibringades man här, sådant man kunde ha nytta av i livet. Och läraren var väl en av dem som stod prästen närmast i rangordning, någon som genom sin kunskap och den respekt han eller hon ingav höjde sig en del över de "vanliga byborna". Man kan inte undgå att fundera litet omkring vad som hänt med skolan i vårt samhälle sedan man själv gick där...

Flygfotot ovan, över Grängsjö Skola, har donerats till redaktionen av Ulrika ("Ulla") Backman, dotter till förra läraren vid denna skola, Olof Backman. Hon och hennes syster Anna-Brita besökte för övrigt Grängsjö i samband med skolträffen den 2 juli i år.

Många av oss har minnen från denna skola, liksom våra föräldrar - i några fall även mor- eller farföräldrar. När fotot togs var skolan välskött och i god ordning. Det fanns ett staket mellan "Mickels" och skolgården, och möjligen är det Mickel själv som står vid potatislandets övre vänstra hörn. Överst i bild ser man gårdarna "Sjös" och "Andrés". Hur skolan, skolgården och den fantastiska trädgården där nedanför ser ut i dag vill man helst inte tänka på. Hellre ser man på bilden här ovan och tänker på hur det var, när man själv lekte på skolgården. Allt var inte enbart idyll på den tiden heller, men i stort var nog det mesta ändå enklare då... /SE

BYALAGETS FILMKLUBB - *Succén är ett faktum!*

Under hösten startade vi i Byalaget en filmklubb, som blev en fantastisk succé. För en ringa klubbavgift på 25 kronor kunde medlemmarna totalt se fem fantastiska och underbara kvalitetsfilmer.

Nu startar vi en ny runda! Onsdagen den 11 januari, kl 19, visar vi den hysteriskt roliga filmen "Cool Runnings". Varannan onsdag under våren visas sedan ytterligare 9 filmer.

Passa på nu och bli medlem i vårens filmklubb för det facila priset av 75 kr. För den låga klubbavgiften kan du se hela 10 filmer, bl.a "Svinalängorna" och "Doktor Zivago", och **inga** ytterligare avgifter för filmerna tillkommer. Medlemskap för hela våren är billigare än ett biobesök.

Förutom att vi säljer läsk och godis före filmvisningarna, ska vi till våren sälja kaffe/te/läsk och kaka, för 20 kr, direkt efter filmerna.

För att bli medlem i filmklubben gäller att medlemsavgiften till Byalaget (50 kr för enskild medlem och 100 kr för familj) är betald.

Till skillnad från medlemskap i byalaget är medlemskap i filmklubben personligt. Därför betalar varje medlem en egen klubbavgift.

Då flera filmer är barnförbjudna så ska medlem vara över 15 år.

Vårens filmer blir:

2012-01-11	Cool Runnings	2012-03-21	Svinalängorna
2012-01-25	Vredens druvor	2012-04-04	En smak av livet
2012-02-08	Guldrushens glada dagar	2012-04-18	Doktor Zivago
2012-02-22	Lilja 4ever	2012-05-02	Cats
2012-03-07	Falskmyntarna	2012-05-16	The Village

Obs! Filmvisningarna börjar kl 19, utom 2012-02-08 och 2012-04-18 då vi börjar kl 18.30.

Medlemsavgift till byalaget och filmklubben kan du betala i samband med filmvisning eller till byalagets bankgiro 396-7221. Betalar du via bankgirot glöm inte att ange namn och adress, samt namn på samtliga medlemmar till filmklubben.

På Grängsjö byalags hemsida www.grangsjö.se/filmklubben finns en kortfattad beskrivning över alla vårens filmer.

Traditionellt luciafirande med efterföljande auktion och lotterier avhölls på kapellet den 9 december... Denna gång var det Veronica Jonsäll som stått för träningen av luciatåget och höll i själva framförandet. Lucia var Elsa Carlsson.

I strålände solsken träffades ett 50-tal Grängsjöbor för vår årliga julpromenad på julafton. Återigen hade vi den stora lyckan att träffa Jultomten, som verkade njuta av det fina vädret och den vackra utsikten över Grängsesjön. Till stora och små barn delade han ut julklappar. Glögg, pepparkakor och mingel bjöds det på i pulkbacken, som dagen till ära även pyntats på ett väldigt fint sätt. De mer våghalsiga gav sig som brukligt är utför backen, vilket i år gick i en även för föräldrar lämplig hastighet. Ett stort tack till alla som kom och alla som på något sätt räckt en hjälpande hand! /Anna Johansson